

Sygn. akt II UK 73/07

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 5 grudnia 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.

o rentę socjalną,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw

Publicznych w dniu 5 grudnia 2007 r.,

na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 29 września 2006 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 29 września 2006 r., Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanego organu rentowego – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 3 grudnia 2004 r., zmieniającego zaskarżoną przez J. .P decyzję organu rentowego i przyznającego wnioskodawcy prawo do renty socjalnej od 1 maja 2004 r. do czerwca 2005 r.

W sprawie ustalono, że wnioskodawca, urodzony 18 maja 1983 r., w dniu 25 maja 2004 r. złożył wniosek o rentę socjalną. Organ rentowy odmówił wypłaty świadczenia, po stwierdzeniu, że całkowita niezdolność do pracy (okresowo do czerwca 2005 r.) pełnoletniego J. P. nie powstała ani przed ukończeniem przez niego 18 roku życia, ani też w trakcie „nauki w szkole” - przed ukończeniem 25 roku życia. Wnioskodawca w roku szkolnym 1999/2000 uczęszczał do Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych i został skreślony z listy uczniów w związku z niezaliczeniem siedmiu przedmiotów. W 2001 r. został słuchaczem kursu prowadzonego przez Centrum Kształcenia Zawodowego w S przygotowującego do egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego. W 2004 r. wnioskodawca zdał siedem egzaminów i pozostały mu jeszcze do zdania dwa egzaminy. Centrum Kształcenia Zawodowego w S. wpisane jest do ewidencji placówek oświatowych prowadzonej przez Kuratora Oświaty w G. Do zadań Centrum należą pozaszkolne formy kształcenia umożliwiające spełnienie obowiązku nauki - § 13 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 13 czerwca 2003 r. w sprawie rodzajów, organizacji oraz sposobu działania publicznych placówek kształcenia ustawicznego i publicznych placówek kształcenia praktycznego, w tym publicznych ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego (Dz.U. Nr 132, poz. 1225). Zdaniem sądów obu instancji, mimo że Centrum nie posiada statusu szkoły, to jednak jest placówką, w której wykonywana jest praca nauczycielska (według ustawowej definicji szkoły ujętej w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela - tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.). W ocenie Sądu Apelacyjnego, który podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, wnioskodawca w 2004 r. aż do momentu zdania pozostałych egzaminów w przepisany czas w Centrum

Kształcenia Zawodowego w S., pozostawał w trakcie „nauki w szkole” w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. Nr 135, poz. 1268 ze zm.).

Powyższy wyrok zaskarżył skargą kasacyjną pozwany organ rentowy i zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o rencie socjalnej, polegające na przyjęciu, że „nauka w szkole” oznacza również uczestnictwo w charakterze słuchacza w kursie przygotowującym do egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego, prowadzonym przez Centrum Kształcenia Zawodowego, wniósł o jego zmianę oraz zmianę poprzedzającego wyroku Sądu pierwszej instancji w całości i oddalenie odwołania wnioskodawcy.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną wnioskodawca wniósł o jej odrzucenie na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c., jako niespełniającej wymogów określonych w art. 398⁴ k.p.c., bądź jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniesiona skarga kasacyjna została oparta wyłącznie na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego, co oznacza, że w istocie nie kwestionuje się w niej ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku. Wobec powyższego Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Skarga kasacyjna jest uzasadniona. Istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy pojęcie „nauka w szkole” w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej oznacza również uczestnictwo w charakterze słuchacza w kursie przygotowującym do egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego, prowadzonym przez Centrum Kształcenia Zawodowego w sytuacji, gdy ustawa o rencie socjalnej nie definiuje tego pojęcia. Sądy orzekające w sprawie w obu instancjach, uznały że wnioskodawca aż do momentu zdania pozostałych egzaminów w Centrum Kształcenia Zawodowego, pozostawał w trakcie „nauki w szkole” w rozumieniu art. 4 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, powołując się na definicję szkoły jako

placówki, w której wykonywana jest praca nauczycielska (art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela).

Zdaniem Sądu Najwyższego prezentowana wykładnia nie jest prawidłowa. Skoro ustawa o rencie socjalnej nie zawiera własnej definicji szkoły, zasadnym jest odwołanie się w tej kwestii do ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.), która całościowo regulując system edukacji w Polsce, nie obejmuje – jako szkoły - placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego wymienionych w art. 2 pkt 3a. Ustawa o systemie oświaty rozróżnia szkołę i inne placówki, w tym kształcenia ustawicznego, kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego (art. 2, a także art. 3,5,7,9 i 10 ustawy). Centrum Kształcenia Zawodowego w S., jako ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiający uzyskanie i uzupełnienie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, nie jest szkołą, w rozumieniu ustawy o systemie oświaty. Tym samym uczestnictwo w charakterze słuchacza w kursie przygotowującym do egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego, prowadzonym przez ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego, nie może być uznane za „naukę w szkole” w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o rencie socjalnej. Tak więc, w ocenie Sądu Najwyższego, rację ma organ rentowy uznając za nieuprawnione przywołanie przez sądy obu instancji definicji szkoły zawartej w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, gdyż ustawa ta reguluje nie system oświaty, lecz prawa i obowiązki nauczycieli, definiując pojęcie szkoły tylko na potrzeby tej ustawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ k.p.c. orzekł jak w sentencji.